

TÌM HIỂU SỰ PHÁT TRIỂN CHỒI Ở CÂY XÁO TAM PHÂN *PARAMIGNYA TRIMERA* (OLIV.) GUILL.

Trần Thị Tuyết Hồng, Trần Thanh Hương
Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, ĐHQG-HCM
ttthong101091@gmail.com, trthuong@hcmus.edu.vn

Tóm tắt

Xáo tam phân (*Paramignya trimera* (oliv.) Guill.) là cây dược liệu thường được dùng trong điều trị ung thư. Tuy nhiên, cây thuộc dạng tiểu mộc, tăng trưởng chậm và rất khó nhân giống. Do đó, các biến đổi hình thái và sinh lý trong quá trình phát triển của các chồi (ngọn và nách), ảnh hưởng của các chất điều hòa tăng trưởng thực vật lên sự phát triển của chồi ở các trạng thái sinh lý khác nhau trong điều nuôi cấy *in vitro* được khảo sát làm cơ sở cho vi nhân giống. Sự phát triển chồi của cây Xáo tam phân gồm các giai đoạn: hình thành chồi với sự tạo lá; tăng trưởng nhanh với sự kéo dài thân, tạo và tăng trưởng lá liên tục; tăng trưởng chậm với sự dừng tạo lá và kéo dài thân; và dừng tăng trưởng. Sau đó, là sự phát triển của các chồi nách. Các chồi nách ở xa ngọn phát triển mạnh hơn so với chồi nách ở gần ngọn. Trong giai đoạn tăng trưởng nhanh, hoạt tính cytokinin và auxin trong chồi rất cao. Sự phối hợp BA 1,5 mg/L và IBA 0,2 mg/L cảm ứng sự tái lập tăng trưởng của các chồi ngọn dừng tăng trưởng và sự tăng sinh chồi của các chồi nách *in vitro*.

Từ khóa: chất điều hòa tăng trưởng thực vật, trạng thái sinh lý, phát triển chồi, *Paramignya trimera* (Oliv.) Guill.

STUDY ON SHOOT DEVELOPMENT OF *PARAMIGNYA TRIMERA* (OLIV.) GUILL.

Tran Thi Tuyet Hong, Tran Thanh Huong

University of Science, VNU-HCM

ttthong101091@gmail.com, trthuong@hcmus.edu.vn

Abstract

Paramignya trimera (Oliv.) Guill. has been known as a traditional medicinal plant with potential anti-cancer activity. However, they are a woody climber, slow growth and difficulty micropropagation. Thus, the morphological and physiological during the development of apical shoot and axillary buds, and roles of plant growth regulators on development of *in vitro* shoots at different physiological states were studied to provide knowledge for micropropagation. The shoot development of *P. trimera* includes four main stages: the initiation of shoot with leaf formation, the rapid growth with stem elongation and continuous formation and growth of leave, the slow growth with the stoppage of stem elongation and leaf formation, and the shoot growth stoppage. Then, axillary buds were initiated. The axillary buds that far from apical shoot develop stronger than other buds near apical shoot. In rapid growth stage, the respiration intensity and content of cytokinin and auxin in shoot are very high. The combination of BA 1,5 mg/L and IBA 0,2 mg/L induces the regrowth of stopped shoots and the proliferation of axillary shoot *in vitro*.

Key words: *Paramignya trimera* (Oliv.) Guill., physiological state of shoot, plant growth regulators, shoot development